

Elektronika 2.

Elővizsga

2008. december 16.

Név, Neptun-kód	Terem, Szék	Felügyelő aláírása
	STFN,	

---	1.	2.	3.	4.	5.	Σ	éremjegy
Max. pont	5	5	5	5	4	24	---
Elért pont							
Javító						---	---

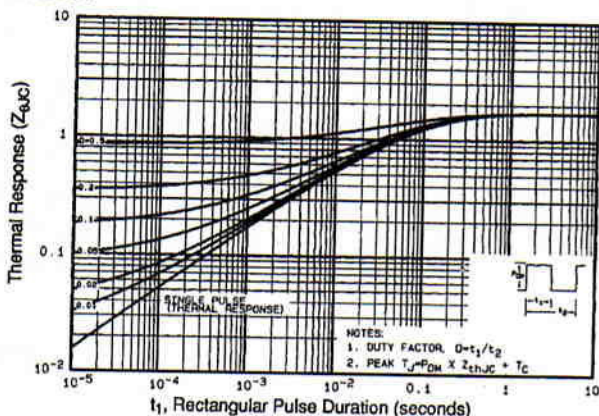
A feladatok megoldásához papír, írószerszám, számológép használata megengedett, egyéb segédeszköz használata tiltott. A megoldásra fordítható idő: 60 perc. Az osztályozás a három ZH súlyozott átlagát figyelembe véve a következő ponttáblák szerint történik:

16-19 pont   jó (4)
20-24 pont   jeles (5)

Kérjük, hogy a megoldást arra a lapra írja, amelyen maga a feladat is szerepel. Ha a megoldásra szánt hely nem elegendő, akkor az adott lap másik oldala is használható, de ebben az esetben kérjük, hogy a feladat megoldásánál jelezze, hogy a másik oldalon is van feladat.

1. Egy IRF530 típusjelű térvezérlésű tranzisztort, aminek a megengedett réteghőmérsékleten a bekapcsolt állapotbeli csatorna-ellenállása $r_{DS(on)}=0,3\Omega$, kapcsolóüzemben $D=t_{bc}/T=0,5$ bekapcsolási viszonytal, $f_k=200\text{Hz}$ kapcsolási frekvencián működtetünk.

A tranzisztor megengedett réteghőmérséklete $\Theta_{jmeg}=160^\circ\text{C}$, a maximális környezeti hőmérséklet $\Theta_{amax}=40^\circ\text{C}$. A hőellenállás a tok és a hűtőtöng között $R_{thCH}=0,5^\circ\text{C}/\text{W}$. A hűtő hőellenállása $T_{thH}=8^\circ\text{C}/\text{W}$. A tranzisztor egyenértékű hőimpedancia jelleggörbéi az ábrán láthatók. Mekkora a tranzisztoron megengedhető bekapcsolt állapotbeli disszipáció (P_{DM}) és mekkora a megengedett átlagdisszipáció (P_{DAV})? Mekkora a kapcsolható áram legnagyobb értéke?

2. Egy fél híd kapcsolású inverter áramkör terhelése $R=10\Omega$ -os ellenállás. A tápfeszültség $U_B=100V$, a működési frekvencia $f=1kHz$. A hídágban levő kapcsolóelemek (K) felváltva, fél periódus hosszúságú vezérlő jeleket kapnak. Rajzolja fel a kapcsolást! Rajzolja fel az $u_R(t)$, $i_R(t)$, $i_{K1,2}(t)$, $i_{D1,2}(t)$, $i_B(t)$ időfüggvényeket állandósult állapotra. Határozza meg az $I_{K1,2,AV}$, $I_{D1,2,AV}$, I_{BAV} áram középértékeket! Milyen esetben célszerű fél híd kapcsolású inverter áramkört használni?

3. Rajzoljon fel egy olyan egyenáramú szaggató alapkapsolást, ami +5V és +10V között változó bemenő egyenfeszültségből (U_B) a bemenő feszültséggel megegyező polaritású +15V-os kimenő feszültséget (U_d) állít elő. Impulzusszélesség modulációt és folyamatos áramvezetést feltételezve határozza meg a kapcsolóelem vezérlésének a kitöltési tényezőjét (D) a +5V-os és a +10V-os bemenő feszültség esetére. Rajzolja fel az $u_L(t)$, $i_L(t)$ időfüggvényeket a +10V-os bemenő feszültség esetére. Határozza meg az L induktivitás áramának a változását (ΔI_L) utóbbi esetre, ha $L=400\mu H$, $f=10kHz$.

4. 1 m hosszú, veszteségmentes tápvonal bemenetére $U_{g0} = 1$ V feszültséget, (egységugrás) kapcsolunk. A generátor ellenállása $R_g = 0$, a tápvonal induktivitása $0,25$ $\mu\text{H}/\text{m}$, kapacitása 100 pF/m . Határozza meg a Bergeron szerkesztést alkalmazva a tápvonal végén a feszültség időfüggvényét, ha a terhelés értéke $R_L = 150$ Ω .
5. Rajzoljon fel egy kapcsolt kapacitásos integrátort és magyarázza el a működését. Határozza meg a C_2/C_1 viszonyt úgy, hogy az integrálási idő, $T_I = 1$ sec legyen!
6. (A 4. és 5. kérdést helyettesítő pótkérdés.) Határozza meg a kétkapu teljesítmény erősítését, (P_L/P_{in}) , ha a kétkapu bemenetére az U_S feszültségű tápforrás, Z_S soros impedancián keresztül csatlakozik. A kétkapu kimenetére közvetlenül csatlakozó terhelés értéke Z_L . A kétkapu paramétereit az $\underline{S}$ szórási mátrix tartalmazza, a referencia impedancia értéke Z_0 . P_L a terhelésre jutó, P_{in} a kétkapu bemenetén belépő hatásos teljesítmény. (Részletes, áttekinthető levezetést kérünk, az egyes lépésekhez tartozó rövid magyarázó megjegyzésekkel!)